

ІНФОРМАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Облік – це упорядкована система узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання. Для ефективного функціонування будь-якого сегмента економіки країни необхідно, щоб його учасники при прийнятті тих чи інших рішень мали об'єктивну та достовірну інформацію про майновий стан, процеси та результати фінансово-господарської діяльності. Розвиток ринкових відносин сприяє збільшенню кількості користувачів інформації, що можна пояснити тим, що кожна структура прагне знайти і утримати своє місце на конкретному ринку.

Облік, який забезпечує виявлення, вимірювання, збирання, аналіз, підготовку і приймання інформації, необхідної для розробки бізнес-планів та фінансових бюджетів, саме і сприяє вирішенню поточних та довгострокових економічних завдань підприємства та прийняттю управлінських рішень з вищевказаних питань. У системі інформації велику частку займає управлінська інформація, на основі якої приймають управлінські рішення. Методи, способи та прийоми формування потоків управлінської інформації; спрямування цих потоків до відповідних користувачів; одержання, переробка, використання та збереження інформації під час виробництва характеризують систему управління в цілому.

Інформацію розрізняють за характером і формою відомостей, що містяться в ній. Виходячи з цього всю інформацію можна поділити на три типи:

- облікова інформація;
- позаоблікова інформація;
- нормативно-технічна інформація.

У більшості випадків облікову інформацію подають за стандартними формами, які законодавчо регламентовані (це стосується, зокрема, форм податкової та статистичної звітності), так і розробленими у самій організації (внутрішня звітність).

До позаоблікових джерел можна віднести:

- матеріали зовнішніх і внутрішніх аудиторських перевірок;
- матеріали перевірок податкової служби та інших контролюючих органів;
- матеріали зборів акціонерів;
- матеріали зборів трудових колективів, нарад;
- пояснювальні та доповідні записки;

- аналітичні огляди, підготовлені в самій організації або отримані ззовні;

- ділове листування з партнерами, контрагентами тощо;
- матеріали, які отримують в результаті особистих контактів;
- матеріали засобів масової інформації.

З позаоблікових джерел надходить, в основному, вербальна інформація, рідко за стандартизованою формою.

В управлінському обліку можливе використання невеликої кількості інформації (чутки, результати соціопитувань тощо), яка навіть при неповноті і неточності може бути використана для прийняття управлінських рішень.

До нормативно-технічної інформації належать:

- виробничі нормативи;
- планово-бюджетні нормативи;
- фінансова інформація, яку містять преїскуранти, цінники, прайслисти, довідники та інші аналогічні джерела;
- техніко-технологічна інформація, що характеризує рівень техніки та технології (паспорти машин та устаткування, креслення, специфікації);
- державні або внутрішні стандарти технології;
- стандарти якості.

Сучасні підходи до формування інформації, яка повинна сприяти реалізації функції ефективного управління за умови мінімальних витрат на організацію і функціонування системи інформації дозволили сформулювати основні функціональні вимоги до інформаційного забезпечення системи управління.

На рис. 1 наведені основні вимоги до інформації, щоб вона стала придатною для прийняття управлінських рішень, – саме в цьому і полягає одна з функцій обліку.

Розробка та прийняття рішення щодо управління підприємством повинні пройти такі етапи:

- визначення проблеми;
- визначення мети та задач, які мають бути досягнуті після реалізації прийнятого рішення;
- накопичення та формування облікової інформації для прийняття оптимального рішення;
- реалізація прийнятого рішення.

Як бачимо, одною зі складових у цьому ланцюгу є формування облікової інформації. Важливість облікової інформації підкреслював проф. Бутинець Ф. Ф., визначаючи, що: "... для кваліфікованого спеціаліста головним є володіння мовою бізнесу – бухгалтерським обліком" [2, с.6], тому що основний масив економічної інформації на рівні суб'єктів господарювання продукує саме система обліку, яка в умовах ринкових відносин має бути максимально зорієнтованою на забезпечення потреб управління.

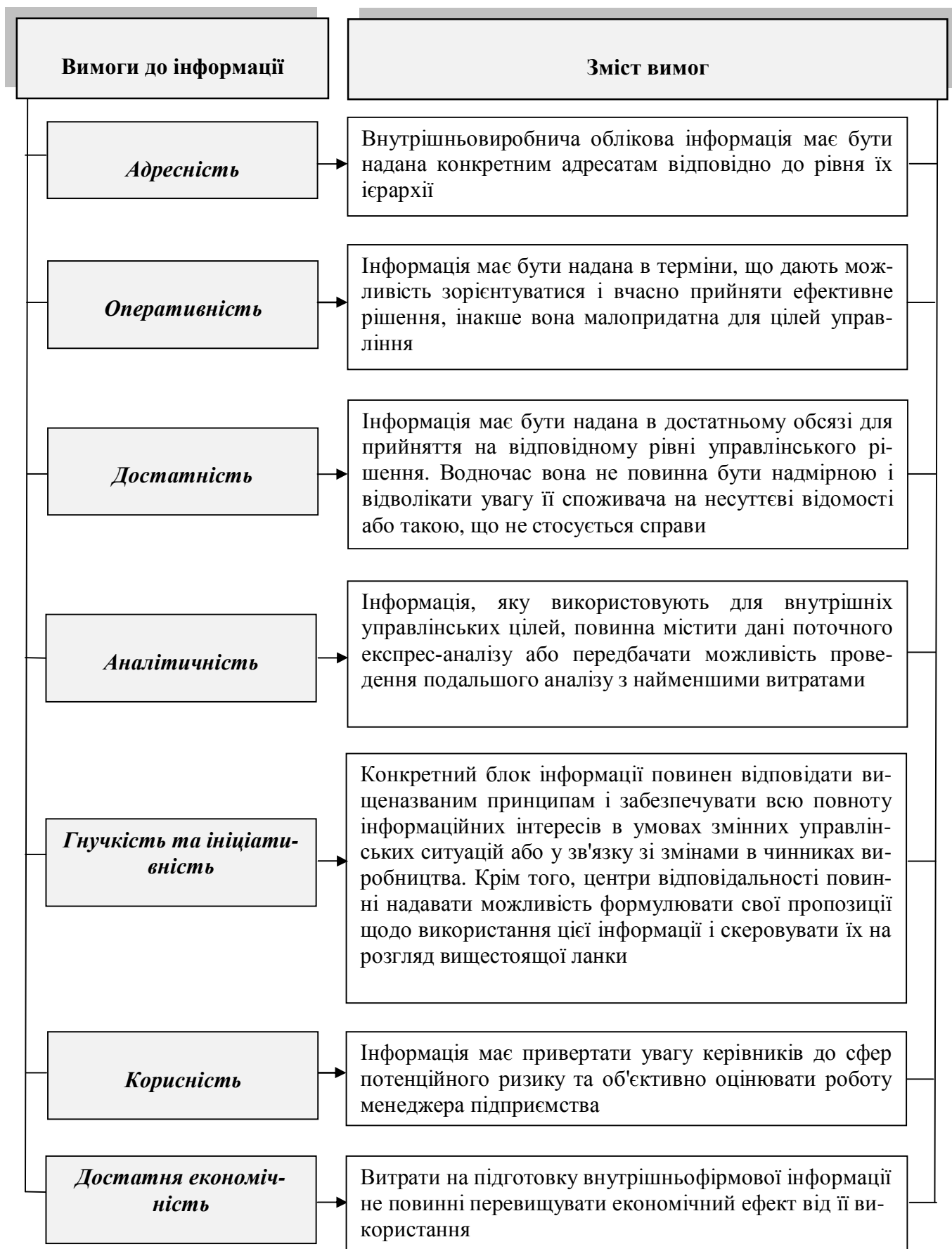

Рис. 1. Вимоги до інформації, яку формує облікова система

маційна система, пов'язана як із зовнішніми, так і з внутрішніми інформаційними потоками, різномірністю видів інформації. Проблеми формування інформаційного простору, визначення суті, значення та видів інформації, проблем її систематизації за наперед визначеними ознаками є актуальними на сучасному етапі розвитку економіки України.

Література

1. Бутинець Т. А. Документування господарських фактів: теорія, методологія, комп'ютеризація : наукове видання / Т. А. Бутинець. – Житомир : ЖІТІ, 1999. – 412 с.
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : [підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів] / [за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця]. – [5-е вид., доп. і перероб.]. – Житомир : ПП "Рута", 2003. – 726 с.
3. Использование учетной информации в процессе принятия управленческих решений // Бухгалтерская наука. – 2008. – № 10. – С. 28 – 32.
4. Озеран В. О. Бухгалтерський облік – інформаційна база системи управління / В. О. Озеран, Й. В. Канак // Вісник ЖІТІ. Економічні науки. – 2001. – № 13. – С. 31-35.

Віктор Попадич

*Львівський державний університет внутрішніх справ
м. Львів*

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ У СИСТЕМІ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Глобальна конкуренція змушує держави підтримувати конкурентоспроможність економіки і сприяти економічному розвитку, але такі дії посилюють нерівномірність розвитку країн. Тому серед проблем національної безпеки виділяються проблеми економічної безпеки держави. Найважливішим сьогодні для України є налагодження її стабільного розвитку. Сучасні умови диктують необхідність вивчення закономірностей нарощування інвестиційної активності, особливостей розгортання інвестиційних та інноваційних процесів. Проблема інвестиційної діяльності поступово набуває іншого значення і полягає не стільки у нарощуванні інвестицій, скільки в їх ефективному використанні. Важливим стає поєднання інвестицій з інноваціями, адже інноваційний розвиток потребує значних інвестицій, а інвестиції більш ефективні за умов науково-технічних досягнень.

Перші публікації з проблем економічної безпеки, що з'явилися у 1994 р., акцентували увагу на критеріях економічного зростання, економічної